

c. Inden for erhvervene er der ikke mindst i de seneste år sket en kraftig udskiftning af det maskinelle udstyr; arbejdsprocesser er blevet ændret, nye materialer er taget i anvendelse og nye produktionsmetoder taget op.

Denne omstilling kan i et samfund med fuld beskæftigelse kun få sin fulde virkning, såfremt det samtidig er muligt at tilpasse arbejdskraftens kvalifikationer efter de ændrede krav. En let adgang til gennem kortvarige uddannelser at supplere arbejdskraftens praktiske færdigheder og faglige viden er en forudsætning for, at der med tilstrækkelig hurtighed kan opnås forøget produktivitet og øget produktion ved fuld udnyttelse af den moderne tekniks hjælpemidler.

For de ikke-faglærte arbejdere er der ved lov nr. 194 af 18. maj 1960 tilvejebragt faste rammer og økonomisk grundlag for en sådan erhvervsmæssig uddannelse. Den gives som regel som dagundervisning i kursusform og står åben såvel for arbejdere, der er i beskæftigelse, som for arbejdsløse. Uddannelsesplanernes udarbejdelse og fastsættelse af undervisningens indhold er overdraget til arbejdsmarkedets parter, som udøver denne virksomhed igennem særlige brancheudvalg. I kursustiden har deltagerne ret til en særlig godtgørelse for tab af indtægt eller arbejdsmuligheder.

For de arbejdere og funktionærer, der har en grundlæggende flerårig uddannelse — f. eks. en lærlingeuddannelse, en elevuddannelse el. lign. — er det påkrævet at bringe disse uddannelsers indhold på højde med de ændrede krav. En sådan ajourføring foregår, men virkningerne heraf viser sig først på arbejdsmarkedet, efterhånden som de, der har fået uddannelse efter de nye retningslinjer, afslutter uddannelsen.

Der er derfor herudover brug for, at der skabes muligheder for en efter arbejdsmarkedets forhold og den tekniske udvikling afpasset erhvervsmæssig efteruddannelse af sådanne voksne arbejdere og funktionærer i erhvervslivet, der tidligere har fået en grunduddannelse, men som nu har behov for at få denne suppleret.

Inden for arbejdsmarkedets organisationer er man opmærksom herpå, og ved de forhandlinger, arbejdsministeriet har haft om spørgsmålet, er det bl. a. oplyst, at forskellige organisationer i samarbejde med de teknologiske institutter og andre undervisningsinstitutioner forsøgsvis har gennemført en del kortvarige kurser, som har haft til formål at supplere de forannævnte grunduddannelser. Dagundervisning har kun kunnet gennemføres for deltagere, som var arbejdsløse, og som i kursusperioden havde adgang til at oppebære vedtægtsmæssig understøttelse fra arbejdsløshedskassen. Kurserne har bl. a. af denne grund i det væsentligste måttet gennemføres som aftenundervisning og har derfor tidsmæssigt måttet strække sig over op til et halvt år.

Dertil kommer, at udgifterne ved kursernes gennemførelse i det væsentligste har måttet bæres enten af kursusedtagerne selv eller af vedkommende organisation. Aktiviteten har derfor kun kunnet dække en ubetydelig del af det foreliggende behov, og de organisationer, som har bidraget, har over for arbejdsministeriet tilkendegivet, at de ikke ser sig i stand til fortsat at opretholde disse kurser i samme omfang som hidtil.

Der er tillige fra egnsudviklingsrådet og fra de teknologiske institutters tilsynsråd gennem handelsministeriet rettet henvendelse til arbejdsministeriet med anmodning om at foranledige tilvejebragt faste rammer og økonomisk grundlag for arbejdskraftens omskoling og tillæring gennem kortvarige erhvervsmæssige uddannelsesforanstaltninger, hvis indhold afpasses efter den tekniske udviklings krav og — for så vidt angår egnsudviklingsområderne — tilrettelægges med henblik på at kunne give den stedlige arbejdskraft en uddannelse afpasset efter de tilflyttende virksomheders behov.

Arbejdsministeriet betragter disse opgaver som vigtige led i en arbejdsmarkeds politik, der har opretholdelse af den fulde beskæftigelse og sikring af øget produktivitet som mål.

Fri adgang til kortvarige efteruddannelser eller omskolinger kan bane vej